

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

www.parohiaserbanvoda.ro

DUMINICA A 20-A DUPĂ RUSALII
(*Învierea fiului văduvei din Nain*)

SF. AP. TOMA;
SF. MC.EROTIIDA

Pericopa evanghelică din duminica aceasta, de la Luca, cap. 7, 11-16, ne istorisește minunea învierii din morți a fiului unei femei văduve din cetatea Nain, cetate situată în Galileea, aproape de Nazaret și Muntele Tabor. Înconjurat de ucenici și de mulțimile care îl urmau, Mântuitorul Hristos întâlnește, chiar la poarta cetății, durerea și întristarea unei mame care își ducea la groapă pe unicul ei fiu, nădejdea bătrâneților sale.

Cu iubire milostivă și împreună-pătimire, Domnul înțelege durerea ei și zice: „Nu plânge!”, iar apoi cu puterea Sa dumnezeiască se atinge de sicriu și zice celui mort: „Tinere, ție îți zic scoală-te”. La glasul și la porunca lui Dumnezeu, tânărul a înviat.

La porțile cetății Nain, Hristos întâlnește un cortegiu funerar. Durerea și lacrimile unei femei văduve care își ducea la groapă pe unicul ei fiu, dar și jalea și compasiunea celor care erau în jurul ei, întregesc acest tablou trist. Această mamă trăia în sufletul ei nădejdea năruită a unui ideal înfrânt. Se simțea părăsită și totul părea zadarnic.

Mântuitorul Hristos întoarce sensul acestui drum care mergea spre moarte, într-o cale care duce la înviere. De aceea, plin de iubire milostivă față de suferința și întristarea inimii ei, se apropie de această mamă îndurerată și îi spune: „Nu plânge!”. Iată cum în momentul - limită al durerii ei, Cineva, Hristos, vine lângă ea și îi aduce mângâiere, zicându-i să nu mai plângă. Domnul întoarce plânsul și durerea ei în speranță, mângâiere și bucurie. E un moment mișcător al întâlnirii lui Hristos cu omul aflat în suferință și copleșit de durere, momentul ce îl reasează pe om din calea care duce spre mormânt pe calea

care duce spre înviere.

Hristos este cu adevărat Învierea și Viața, iar „Cel care crede în Mine, chiar de va muri, va fi viu”. Apoi, ca Dumnezeu ce era, Stăpân al vieții și al morții, Hristos se atinge de sicriul în care zăcea trupul tânărului mort și îi zice acestuia, spre mirarea tuturor: „Tinere, ție îți zic: scoală-te” (v. 14). Îndată cel mort a înviat, iar Iisus l-a dat mamei sale. Deși minunea acestei învieri a fost readucere la viața aceasta pământească și trecătoare (ca și celelalte 2 învieri făcute de Iisus: a fiicei lui Iair și a lui Lazăr), ea anticipează sau prefigurează însăși Învierea Mântuitorului Hristos, dar și învierea cea de obște sau universală de la sfârșitul veacurilor.

Din cuprinsul acestei Sfinte Evanghelii, învățăm să fim și noi aproape de cei aflați în suferință, în întristare sau în momente grele și dureroase ale vieții, așa cum a fost Hristos aproape de această femeie văduvă. Domnul nu doar i-a înțeles durerea și i-a adus mângâierea sufletului

ei, dar cu puterea Sa dumnezeiască l-a înviat pe singurul ei fiu.

Să fim și noi plini de compasiune față de semenii noștri, când aceștia sunt încercați de boală, necazuri sau singurătate. Un cuvânt de încurajare poate aduce adesea multă mângâiere peste un suflet greu încercat.

De asemenea, chemarea pe care Hristos a adresat-o tânărului când l-a înviat „Tinere, ție îți zic: scoală-te” se adresează peste timp și tinerilor din vremea noastră, care din diferite cauze au apucat pe drumuri greșite în viață, departe de Dumnezeu, de Biserică și de familiile lor și au căzut în capcana multor rătăciri, toate acestea ducându-i treptat spre o moarte sufletească.

Hristos este lângă ei și lângă noi, le întinde și lor și nouă mâna Sa și ne ridică. Ajunge ca noi toți să dorim acest lucru. Iar ridicarea aceasta va însemna înviere și mântuire. Amin! ❖

Părintele Eugen Moraru

SOBORUL SFINȚILOR STAREȚI DE LA OPTINA – 11 OCTOMBRIE

„Cel care ajunge la Optina, după propria nevoie, va simți neapărat mila lui Dumnezeu și rugăciunile Sfinților Părinți Lev, Macarie, Ambrozie și ceilalți. Ei i-au crescut și i-au educat duhovnicește pe mulți, pregătindu-i astfel pentru Patria Cerească. Sfinții nu încetează să-i hrănească duhovnicește și să-i crească pe cei care vin să se închine la sfințele lor moaște”.

Cuviosul Iosif de la Optina

Sirul sfinților ortodocși nu se limitează numai la aceia pe care calendarul Bisericii Ortodoxe Române îi pomenește. Sute, chiar mii de sfinți au fost canonizați de-a lungul veacurilor de Biserică. Un exemplu este cel al sfinților trăitori în occident care, odată cu Marea Schismă de la 1054, au fost mai puțin știuți în Ortodoxie. Ei sunt mucenicii, martirii și cuvioșii care L-au urmat în dreapta credință pe Hristos. Azi românii din diaspora îi redescoperă, iar bisericile de acolo au ca hram și un sfânt al locului.

Sinodul Bisericii Ortodoxe Ruse din afara Rusiei, care a avut loc la New York în 1988, a hotărât canonizarea Sfinților Stareți de la Optina, iar Patriarhia Moscovei a întărit această hotărâre în anul 1996.

Nu întâmplător am ales să vorbim în acest număr despre Sfinții Stareți de la Optina. Căci perioada de glorie a Optinei a fost secolul al XIX-lea, ea începând odată cu pătrunderea aici a învățaturii Cuviosului Paisie de la Neamț și venirea unora dintre ucenicii săi. De altfel, așa cum am mai remarcat, Patericul Mănăstirii Optina începe cu viața starețului Paisie de la Neamț: „Publicând în ediția noastră viețile stareților optineni, găsim de cuviință să publicăm și viața marelui stareț Paisie Velicicovski, inițiatorul stăreției în Rusia, în sec. XVIII–XIX, cu deosebire la schitul Optina”.

Așadar Optina își recunoaște paternitatea paisiană. Știut este însă că învățăturile Cuviosului Paisie au ajuns în mii de biserici și mănăstiri, în special din Balcani și zona slavă, dar chiar și în îndepărtata America.

Începuturile Mănăstirii din Pustia Optina se pierd în negura vremii. Nu se știe data exactă a întemeierii actualei mănăstiri isihaste. Multă vreme mănăstirea a avut o singură biserică din lemn, cu hramul Intrării Maicii Domnului în Biserică, și câteva chilii, tot din lemn. Reformele inițiate de Petru cel

Mare duc la închiderea mănăstirii în anul 1724 întrucât aceasta nu dispunea de mijloace materiale suficiente. Doi ani mai târziu, boierii Ardatov și Shepelev mijlocesc pentru redeschiderea ei. Spre sfârșitul secolului, mănăstirea avea mai multe clădiri din piatră: o clopotniță cu trei niveluri, Catedrala Kazanski și o biserică în cinstea Icoanei Maicii Domnului din Vladimir, din incinta bolniței. Pentru călugări s-au construit chilii noi și nu departe de ele s-a amenajat o livadă minunată.

Mai importantă decât măreția construcțiilor de la Optina este mișcarea duhovnicească de aici și lungul șir al stareților care au contribuit la înflorirea ei duhovnicească și au dus la apariția referirii consacrate „stareții de la Optina”. Termenul de stareț nu se referă la ceea ce noi azi înțelegem îndeobște prin acest cuvânt - conducător al unei obști monahale, ci definește pe cel care a ajuns la o înaltă măsură duhovnicească și la care credincioșii vin să primească sfat și îndrumare. Începând cu primele decenii ale secolului al XIX-lea și continuând până în plină perioadă ateistă - secolul XX, Sfinții Stareți Optineni au făcut din acest loc pustiu și uitat de lume un izvor de spiritualitate isihastă, pentru întreaga Rusie și nu numai.

Continuând tradiția paisiană, la inițiativa Părintelui Macarie de la Optina mănăstirea a început o amplă lucrare

misionară în Biserica Ortodoxă Rusă, prin publicarea de scrieri patristice. Părintele Macarie avea mare râvnă spre studierea literaturii patristice.

La mănăstirea Plosceanski, unde fusese călugărit, starețul Macarie copiase multe traduceri făcute de Cuviosul Paisie Velicicovski care se găseau în posesia ieroschimonahului Atanasie Zaharov, ucenic al Sfântului. În 1817 Atanasie se întoarce la mănăstirea Plosceanski pentru a-și îngriji sănătatea. Părintele Atanasie, care trăise vreme de șapte ani la Mănăstirea Neamț din Moldova și fusese tuns în monahism chiar de Sfântul stareț Paisie, a avut o mare influență asupra creșterii duhovnicești a părintelui Macarie, care îl cinstea ca pe un părinte și un povățuitor al său. Pe când se îngrijea de părintele Atanasie, monahul Macarie a avut prilejul să citească și să se hrănească din înțelepciunea duhovnicească a unei culegeri de copii ale traducerilor Părinților ascetici făcute de părintele Atanasie sub îndrumarea starețului Paisie. Printre aceste scrieri se aflau lucrările Sf. Grigorie Sinaitul, Omiliile catehetice ale Sf. Teodor Studitul, omiliile Sf. Grigorie Palama și alte scrieri de folos duhovnicesc.

La Optina, starețul Macarie a sporit și mai mult în cunoașterea și înțelegerea scrierilor Părinților, sub povățuirea cuviosului Leonid. Încurajat de stareții Antonie și Moise și folosindu-se de condițiile favorabile pentru publicarea manuscriselor aflate la Optina, a început editarea acestora. În anul 1847, în înțelegere cu Ivan Kireevski, editorul revistei “Moscovitul”, a început publicarea a șaisprezece cărți din literatura patristică, printre care scrierile cuviosului Nil din Sora, ale stareților Varsanufie și Ioan, ale Sf. Simeon Noul Teolog și ale Sf. Isaac Sirul.

Dintre sfinții stareți ai Pustiei Optinei mai cunoscuți au fost Leonid, Macarie, Moisei, Antonie, Ilarion, Ambrozie, Anatolie cel Bătrân, Isaachie, Iosif, Varsanufie, Anatolie cel Tânăr și Nectarie. Mulțimile de credincioși băteau drumul Optinei în mod regulat, îndrumările stareților de aici fiind adevărate izvoare cu apă vie inclusiv pentru personalități precum: Nicolai Gogol, Ivan Turgheniev, Feodor Dostoievski, Vasile Zhukovsky și Vasile Rozanov. Șirul marilor stareți de aici a fost brusc și martiric încheiat odată cu revoluția bolșevică. Ne-au rămas însă consemnate viețile și cuvintele lor, care și astăzi sunt pentru noi balsam duhovnicesc. (M.B.)

CREȘTINISMUL, ÎNCOTRO?

Cu Părintele Profesor Stelian Tofană ne-am mai întâlnit acum doi ani de zile, în noiembrie 2017, când ne-a vorbit despre Sfintele Scripturi și valoarea cunoașterii lor în viața noastră în conferința cu titlul „Biblia - o carte? Ce mai spune ea omului de azi?” Azi, 6 octombrie 2019, ne propune o temă la fel de interesantă și care, în lumea contemporană, deschide multiple discuții privind viitorul Bisericii creștine. Iar discuțiile sunt însoțite de întrebări grave, de îndoieli sau temeri, dar și de încrederea că la cârma Bisericii, până la sfârșitul veacurilor va fi Hristos. Așa deci „Creștinismul de azi, încotro?”

Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian Tofană este profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și preot slujitor la Catedrala Mitropolitană din Cluj Napoca.

Părintele Profesor s-a născut la 2 aprilie 1958 în comuna Budești, județul Bistrița-Năsăud. Între anii 1979 și 1983 urmează cursurile Institutului Teologic de Grad Universitar Sibiu, pe care le absolvă cu diplomă de licență. După absolvire se înscrie la doctorat, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității București. În anul 1996 finalizează cursurile cu diploma de Doctor în Teologie.

Din anul 1984 va fi pe rând preot la parohii din Cluj-Napoca, Râșca de Sus și la Mănăstirea Florești, iar din anul 1998 până în prezent este preot slujitor la Catedrala Ortodoxă din Cluj-Napoca.

Activitatea sa didactică o începe la Seminarul Teologic Ortodox Cluj-Napoca unde, între anii 1988 și 1990, a fost profesor suplinitor. Între anii 1990 și 1994 a fost asistent universitar la Institutul Teologic de grad universitar din Cluj-Napoca, între anii 1994 și 1996 lector universitar la Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Teologie

Ortodoxă din Cluj Napoca. Între anii 1996 și 1998 a fost conferențiar la aceeași Facultate, iar din 1998 până în prezent - profesor universitar.

Pregătirea sa academică și cariera didactică l-au apropiat de cunoașterea Bibliei, în special a Noului Testament. Dintre domeniile pe care le-a aprofundat și le-a predat sunt: Isagogia (introducere la) Noului Testament, Istoria Epocii Noului Testament, Teologia Noului Testament, Evangheliile sinoptice, Teologia ioaneică, Epistolele și Teologia paulină.

Din anul 2003 se află la conducerea Centrului de Studii Biblice al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, ca director executiv sau director adjunct. A fost și este membru în numeroase organizații și societăți profesionale, cum ar fi Studiorum Novi Testamenti Societas (SNTS), Uniunea Bibliștilor din România (UBR) sau Eastern European Liaison Committee (EELC) al Organizației Biblice - New Testament Biblical Scholars. East-West Dialog. Este redactor șef al revistei Sacra Scripta - Revista Centrului de Studii Biblice a Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca și face parte din comitetele de redacție ale altor reviste de Cercetări Biblice.

Desigur, mai important decât toate sunt două lucrări la care ia parte: slujirea în Sfântul Altar și predicile pe care le ține în duminici și sărbători și conferințele pe care le-a ținut de-a lungul vremii în zeci de locuri: biserici, mănăstiri, săli de conferință din țară și diaspora. Părintele profesor a ales să coboare des în Cetate, căci întreaga sa pregătire și-o pune cu simplitate, răbdare și mai ales dăruire în slujba înțelegerii cuvântului evanghelic. Conferințele sale se apleacă asupra problemelor lumii contemporane din perspective biblice și de multe ori aduce în discuție teme destul de controversate precum apărarea valorilor creștine ale familiei și dreptului la viață. Toate, deci, în lumina învățaturii evanghelice.

Este oricând o plăcere să-l ascuți pe Părintele profesor Stelian Tofană. Știe să vorbească pe înțelesul auditoriului său, să-i deschidă interesul pentru o anumită abordare a subiectului, să-i stârnească curiozitatea și să-l îndemne la meditație și lectură. Vă invităm deci să participați azi, 6 octombrie 2019, ora 18, la conferința pe care Părintele Profesor Stelian Tofană o va ține în Biserica Șerban Vodă. Cu toții suntem interesați să aflăm: „Creștinismul de azi, încotro?” ❖

TRECEA, HRISTOS....

de Eliana Popa

(Din volumul „Cu Hristos pe drumul Crucii”)

Trecea Hristos tăcut, smerit, târând cu greu al Său picior,
Pe care cuiul l-a zdrobit... trecea în chip de cerșetor...
Trecea Hristos ținând în mână, un colț de pâine întărit
Pe care doar un om al străzii din prânzul său i-a împărțit!

Trecea Hristos și-avea în ochi, mai multe lacrimi ca atunci
Când istovit urca Golgota... ducând povara multor cruci,
Plângea privind la lumea asta și căutând să mai găsească
Un strop de dragoste-ntr-un suflet... de l-ar găsi să îl sporească...

Trecea Hristos privind cu milă, privind la mine păcătosul,
Că nu-mi văd boala cea cumplită, că-s mai lepros decât leprosul,
Și se opri să îmi întindă, din buzunarul Hainei Sale,
Un ciob căzut dintr-o oglindă... și iarăși se porni pe Cale...

Și l-am luat cu stângăcie... privind în el mi-a arătat,
Cum chipul meu e plin de lepră, de lepra greului păcat...
Și-am alergat să-l prind pe Cale, pe minunatul Călător,
Să-i spun că ciobul de oglindă, este un ciob înșelător...

Dar am căzut cuprins de frică... sunt eu lepros?... I-adevărat!!!
Iar ciobul nu-i ciob, nici oglindă... este un dar, un diamant...
Și Cerșetorul nu-i ce pare, nu-i cerșetor... e Împărat
E Cel ce m-a-ntâlnit pe Cale, e Doctorul Prea Minunat !

Trecea Hristos, desculț și singur, cu haina ruptă-nfrigorat,
Era mai trist decât atunci, când fiere și oțet i-au dat,
Căci astăzi nimeni nu-i deschide, atunci când bate-n poarta lor,
În goana lumii pervertite, mulți nu-L mai văd, mulți nu-L mai vor!

Trecea Hristos, smerit prin lume, trecea... dar cât o să mai treacă?
Când ieri și azi și poate mâine, nu este nimeni să-L petreacă,
Când ușile sunt zăvorâte... când lacrimile au secăt,
Cât să mai treci prin lume, Doamne! Încă mai rabzi cât ai răbdat?

SFINTELE CUVIOASE PELAGHIA ȘI TAISIA, RIDICAREA DE LA PĂCAT LA SFINȚENIE

În Biserica noastră Ortodoxă,
pe data de 8 octombrie
se prăznuiesc Sfânta Pelaghia († 457)
și Sfânta Taisia († 340).

Viețile sfințelor, poate mai puțin
cunoscute pentru unii dintre noi,
sunt exemple vrednice de urmat
și pentru tinerii din societatea de azi.
Deși amândouă au trăit în desfrânare,
Dumnezeu le-a întors la credință
și au devenit sfințe.

Ca un cuvânt de început, avem a reflecta la textul acesta de la Sfântul Evanghelist Matei, capitolul 21: „Zis-a lor Iisus: Adevărat grăiesc vouă că vameșii și desfrânatele merg înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu. Căci a venit Ioan la voi în calea dreptății și n-ați crezut în el, ci vameșii și desfrânatele au crezut, iar voi ați văzut și nu v-ați căit nici după aceea, ca să credeți în el.”

După ce Hristos s-a milostivit de Zaheu vameșul, acesta a lucrat credința, devenind vrednic de împărăția lui Dumnezeu. În aceeași măsură, istorisirile vieții Sfintei Maria Magdalena (model biblic de căință creștină) și a Sfintei Maria Egipteanca (exemplu excepțional de pocăință) sunt binecunoscute întregii lumi ca fiind pilde universale de mântuire pentru tot omul cel păcătos. Convertirea lor a avut loc în chip minunat și continuă și azi lucrarea lor, care aduce speranța mântuirii tuturor păcătoșilor.

La fel ca Maria Magdalena și Maria Egipteanca, Sfânta Pelaghia a suferit și a vărsat multe lacrimi de pocăință, în drumul său de la patima desfrânării la rugăciune și asceză. După cum se cunoaște, sfințele au primit milostivirea și iertarea bunului Dumnezeu, ajungând în cer după moarte.

Sfânta Cuvioasă Pelaghia a fost o artistă a teatrului din Antiohia, care a trăit în secolul al V-lea d.H. Pelaghia a fost înzestrată de Dumnezeu cu o frumusețe trupească nemaîntâlnită, iar înainte de a deveni creștină, ea se numea „Margareta”. În tinerețea sa, Margareta și-a folosit această frumusețe în scopul desfrânării.

Pocăința pentru păcatele ei o datorează episcopului Non, din Iliopoli, care a botezat-o. Luând atunci numele de „Pelaghia”, a fost încredințată precuvioasei diaconița Romana, spre îndrumare și ascultare.

A împărțit Sfânta averea sa servitorilor și Bisericii, iar la opt zile de la botez a mers la Ierusalim în secret. Acolo ea

frumusețea pe care o avea.

Cu ajutorul Sfântului Cuvios Pafnutie din Tebaida Egiptului și datorită sfaturilor acestuia, ea s-a pocăit pentru păcatele săvârșite. Starețul a dus-o la o mănăstire de fecioare, de pe lângă Alexandria, și a pus-o pe Sfânta într-o chilie mică. Taisia a fost închisă în acea chilie cu ușa pironită, doar cu o fereastră mică prin care i se dădea puțină pâine și apă. În acea închisoare a trăit timp de trei ani în nevoiță și cu multe lacrimi de căință vărsate.

După cei trei ani, la ieșirea din închisoare, Sfânta a petrecut cincisprezece zile și după aceasta a căzut într-o boală în care a zăcut trei zile. Atunci Sfântului Pafnutie i s-a descoperit faptul că era bolnavă, mergând el și împărțind-o cu Sfintele Taine. După acestea, Sfânta Taisia a adormit întru Domnul. Astfel, a ajuns desfrânata în împărăția lui Dumnezeu.

Căința pentru păcatele săvârșite a Sfințelor Pelaghia și Taisia a devenit testament nepieritor pentru oricine intră în luptă cu păcatul, nădăjduind a ieși biruitor. Prin rugăciunile Sfintei Cuvioase Taisia, împreună cu ale Sfintei Cuvioase Pelaghia și cu ale tuturor sfinților deopotrivă, avem și noi nădejdea de a ajunge în aceeași Împărăție.

„Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu” (Iezechiel 18, 23).

Mult milostiv, mult iubitor și iertător este Dumnezeu, pentru că nu dorește moartea păcătosului, ci să se întoarcă de la păcat spre lumina mântuirii. El ne arată, prin toate minunile înfăptuite și prin toți Sfinții Săi, că ne poate izbăvi de orice patimă sau durere sufletească, dacă ne întoarcem și noi la credință. Nu trebuie să uităm faptul că ispitele acestui veac sunt pentru întărirea credinței noastre și ne îndeamnă prin acestea să ne lepădam de păcat. ❖

Florinela Ivașcă

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 6 - 13 OCTOMBRIE 2019

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 6 octombrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 20-a după Rusalii (Învierea fiului văduvei din Nain) - Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 9 octombrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 11 octombrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 12 octombrie	07 ³⁰ -09 ³⁰ 18 ⁰⁰ -18 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea morților Vecernie
Duminică 13 octombrie	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 21-a după Rusalii (a Sfinților Părinți de la Sinodul al VII-lea Ecumenic) - Utrenia, Sfânta Liturghie

CONTRIBUȚIA ENORIAȘILOR PAROHIEI ȘERBAN VODĂ PENTRU ANUL 2019 A FOST STABILITĂ LA 100 LEI